

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 128

Martie 2010

Carson și alții c. Marii Britanii - 42184/05

Hotărâre din 16.3.2010 [MC]

Articolul 14

Discriminare

Lipsa dreptului la indexarea pensiilor pentru pensionarii care locuiesc în țări care nu au încheiat un acord de reciprocitate cu Marea Britanie: *absența violării*

În fapt – Cauza se referă la caracterul pretins discriminatoriu al normelor care reglementează dreptul la indexarea pensiilor achitate de statul britanic conform cărora beneficiază de acest drept doar pensionarii care locuiesc în Marea Britanie sau într-o țară cu care aceasta a încheiat un acord bilateral, referitor la indexare. Pensionarii expatriați care locuiesc în alte țări, unde indexarea nu se aplică, aceștia primesc din partea statului britanic o pensie de bază, a cărei cuantum a rămas blocată la nivelul atins la data plecării lor din Marea Britanie. Cei treisprezece reclamânți au petrecut marea parte a vieții lor active în Marea Britanie, unde au cotizat în mărime deplină la Casa de Asigurări Naționale, înainte de a emigra sau de a reveni în Africa de Sud, în Australia sau în Canada, țări care nu au încheiat un acord bilateral cu Marea Britanie, motiv pentru care cuantumul pensiei a rămas înghețat la nivelul atins în ziua plecării lor. Considerând că neindexarea pensiei sale constituie o diferență de tratament nejustificată, prima reclamantă a solicitat un control judiciar a deciziei prin care i-a fost refuzată indexarea. Cererea sa a fost respinsă în mai 2002, apoi în mai 2005 de către Camera Lorzilor, sesizată în apel și care a statuat în ultimul resort pe motiv, în special, că situația reclamantei nu era analogă sau comparabilă cu cea a unui pensionar care își are reședința în Marea Britanie sau într-o țară în care indexarea se aplică în temeiul acordului bilateral de reciprocitate.

Printr-o hotărâre din 4 noiembrie 2008 (a se vedea Nota informativă nr.113), o cameră a Curții a hotărât cu șase voturi contra unu, că nu a avut loc o violare a articolului 14 din Convenție combinat cu articolul 1 din Protocolul nr.1.

În drept – Articolul 14 din Convenție coroborat cu articolul 1 din Protocolul nr. 1

a) *Domeniul de aplicare* – Marea Cameră este de acord cu concluzia camerei potrivit căreia capetele de cerere a reclamanților intră în câmpul de aplicare al celor două prevederi a Convenției. În primul rând, nu se contestă faptul că din moment ce, ca și în speță, un stat introduce o legislație care prevede achitarea în mod automat a unei prestații sociale, această legislație trebuie să fie considerată ca generând un interes patrimonial ce intră în domeniul de aplicare al articolului 1 din Protocolul nr. 1 pentru persoanele care îndeplinesc condițiile sale. În al doilea rând, deși doar diferențele de tratament fondate pe una din caracteristicile personale („situație”) sunt susceptibile de a avea un caracter discriminatoriu în sensul articolului 14, lista caracteristicilor prevăzute de această dispoziție are un caracter indicativ și nu limitativ și expresia „orice altă situație” are o interpretare largă în jurisprudența de la Strasbourg. Rezultă că locul rezidenței al unei persoane se analizează ca un aspect al situației sale personale, în sensul articolului 14.

b) *Situație analogă* – Argumentul principal al reclamanților, potrivit căruia, faptul că au lucrat în Marea Britanie și au achitat cotizațiile obligatorii la asigurarea națională britanică îi plasează într-o situație analogă cu cea a pensionarilor care beneficiază de indexare, este eronat. Spre deosebire de contribuțiile achitate fondurilor de asigurare privată, care vor alimenta un fond specific și prezintă o legătură directă cu prestațiile achitate persoanelor asigurate, contribuțiile la asigurările naționale nu sunt în mod exclusiv destinate sistemului de pensii. Acestea constituie dimpotrivă doar una dintre sursele care servesc la finanțarea unui întreg ansamblu de prestații sociale. După necesitate, Casa Națională de Asigurări poate beneficia de o finanțare suplimentară, prelevată din contribuțiile fiscale ordinare, care sunt achitate de persoanele care locuiesc în Marea Britanie, inclusiv de pensionari. Având în vedere diversitatea modalităților de finanțare a prestațiilor de asigurări sociale cât și interdependența acestora cu legislația fiscală, nu putem izola contribuția la asigurarea națională și să o considerăm ca un motiv suficient pentru a asimila situația pensionarilor a căror pensie este indexată cu cea a pensionarilor, care, ca și reclamanții, nu beneficiază de acest avantaj. În plus, în ceea ce privește comparația stabilită cu pensionarii care își au reședința în Marea Britanie, trebuie să reamintim că regimul asigurărilor sociale poartă un caracter în esență național și are drept scop, în primul rând să răspundă necesităților pensionarilor care își au reședința în această țară. În aceste condiții, este dificil de a stabili o veritabilă comparație cu situația pensionarilor care locuiesc în străinătate, ținând cont de multiplele disparități de ordin socioeconomic – în materie de rata inflației, de costul vieții, de rata intereselor, de rata creșterii economice, rata schimbului și de măsurile sociale și fiscale – susceptibile să aibă o incidență asupra valorii relative a pensiei de la o țară la alta. Instanțele naționale au constatat că aplicarea indexării tuturor pensionarilor, indiferent de locul ales pentru reședință, ar avea în mod inevitabil efecte aleatorii, deși spre deosebire de rezidenții britanici, expatriații nu contribuie la funcționarea economiei Marii Britanii prin achitarea de impozite susceptibile să compenseze eventualele creșteri ale pensiei lor. Curtea consideră că situația reclamanților nu poate fi comparată nici cu cea a pensionarilor care locuiesc în țări care au încheiat cu Marea Britanie acorduri bilaterale în ceea ce privește indexarea pensiilor. Diferența de tratament între reclamanți și pensionarii care își au reședința în țări terțe, reiese din existența unor asemenea acorduri, care au fost încheiate deoarece autoritățile britanice le-au considerat ca fiind în favoarea intereselor Marii Britanii. Decizia a două state de a încheia un acord de reciprocitate în materia asigurărilor sociale, depinde de aprecierea de către acestea a intereselor lor respective și a anumitor factori, cum ar fi numărul de imigranți vizați și prestațiile prevăzute de regimul de asigurări sociale din altă țară cât și faptul până unde este posibilă reciprocitatea și în ce măsură beneficiile preconizate în urma încheierii unui asemenea acord depășesc costurile suplimentare pe care negocierea și aplicarea acestuia le pot provoca pentru

fiecare dintre părțile implicate. Amploarea transferurilor financiare efectuate în urma unui acord de reciprocitate variază în dependență de nivelul prestațiilor oferite de fiecare dintre statele semnatare și de volumul fluxului migrator între teritoriile respective. În aceste condiții, este inevitabil că situația diferă de la o țară la alta în dependență de faptul dacă este sau nu încheiat un acord și în dependență de clauzele care sunt stipulate. Ar fi extraordinar ca încheierea unei convenții bilaterale în domeniul asigurărilor sociale să aibă drept efect obligarea statelor semnatare să extindă beneficiul avantajelor convenționale asupra tuturor persoanelor care locuiesc în țări terțe. Aceasta ar afecta dreptul și interesul statelor de a încheia acorduri de reciprocitate. În concluzie, reclamanții nu se află într-o situație comparabilă cu cea a pensionarilor care își au rezidența pe teritoriul britanic sau în țări terțe semnatare a unor asemenea acorduri.

Concluzie: nicio violare constatată (unsprezece voturi contra șase).

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.